

Praha 19. dubna 2021

Č. j.: MZDR 16640/2021-1/MIN/KAN

MZDRX01FMCWC

MIMOŘÁDNÉ OPATŘENÍ

Ministerstvo zdravotnictví jako správní úřad příslušný podle § 80 odst. 1 písm. g) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 258/2000 Sb.“), nařizuje postupem podle § 69 odst. 1 písm. i) a odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb. k ochraně obyvatelstva a prevenci nebezpečí vzniku a rozšíření onemocnění COVID-19 způsobené novým koronavirem SARS-CoV-2 toto mimořádné opatření:

I.

Osobní přítomnost na vzdělávání na vysoké škole včetně zahraničních vysokých škol a jejich poboček působících na území České republiky (dále jen „vysoká škola“), vysoká škola umožní studentovi, kterému není jiným mimořádným opatřením zakázána, pouze tehdy,

- a) pokud nemá příznaky onemocnění COVID-19, a
- b) podstoupil ve frekvenci stanovené v čl. V preventivní RT-PCR test na stanovení přítomnosti viru SARS-CoV-2 nebo preventivní antigenní test na stanovení antigenu viru SARS-CoV-2 provedený způsobem podle čl. II s negativním výsledkem, není-li ve čl. III stanoveno jinak.

Podmínka podle písmene b) se nevztahuje na individuální konzultace a individuální prezenční výuku nebo jiné individuální činnosti.

II.

Vysoké školy jsou povinny zajistit pro své studenty:

- a) antigenní testy na stanovení přítomnosti antigenu viru SARS-CoV-2, které jsou určeny pro sebetestování nebo povolené Ministerstvem zdravotnictví k použití laickou osobou,
- b) testování prostřednictvím POC antigenního testu na stanovení přítomnosti antigenu viru SARS-CoV-2 nebo RT-PCR testu na přítomnost viru SARS-CoV-2 prováděné poskytovatelem zdravotních služeb, nebo
- c) testování prostřednictvím RT-PCR testů na přítomnost viru SARS-CoV-2, pokud disponují neinvazivními diagnostickými zdravotnickými prostředky in vitro pro provedení samoodběru určenými pro následné provedení testu RT-PCR a pokud mají provedení testu RT-PCR zajištěné u poskytovatele zdravotních služeb uvedeného v seznamu vyšetřujících laboratoří Státního zdravotního ústavu (<http://www.szu.cz/tema/prevence/laboratorni-vysetrovani-puvodce-covid-19>).

III.

Podmínka podle čl. I písm. b) se považuje za splněnou, pokud osoba doloží, že:

- a) prodělala laboratorně potvrzené onemocnění COVID-19, uplynula u ní doba izolace podle platného mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví a od prvního pozitivního POC antigenního testu na přítomnost antigenu viru SARS-CoV-2 nebo RT-PCR testu na přítomnost viru SARS-CoV-2 neuplynulo více než 90 dní,
- b) má vystavený certifikát Ministerstva zdravotnictví ČR o provedeném očkování proti onemocnění COVID-19, a od aplikace druhé dávky očkovací látky v případě dvoudávkového schématu podle souhrnu údajů o léčivém přípravku (dále jen „SPC“) uplynulo nejméně 14 dní, nebo od aplikace první dávky očkovací látky v případě jednodávkového schématu podle SPC uplynulo nejméně 14 dnů, nebo
- c) má negativní výsledek POC antigenního testu na přítomnost antigenu viru SARS-CoV-2 nebo RT-PCR testu na přítomnost viru SARS-CoV-2, které nejsou starší 48 hodin a které byly provedeny poskytovatelem zdravotních služeb podle aktuálně platného mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví k provádění testů.

IV.

Vysoká škola před zahájením preventivního testování podle tohoto mimořádného opatření informuje všechny dotčené studenty o způsobu provádění testování a o pravidlech uvedených v tomto mimořádném opatření.

V.

Preventivní testování se provádí ode dne 24. dubna 2021. Preventivní test se provádí s frekvencí jedenkrát za 7 dní. První test se provede první den osobní přítomnosti studenta na vzdělávání. Preventivní test se vždy provádí před zahájením vzdělávání. Nebude-li student přítomen v den termínu testování, testování se u něj provede v den jeho příchodu. Student, který je ubytován v ubytovacím zařízení vysoké školy, je povinen podrobit se testu při příchodu do ubytovacího zařízení, pokud je v něm osobně přítomen dříve než na vzdělávání na vysoké škole.

VI.

V případě, že je výsledek preventivního antigenního testu podle čl. II písm. a) pozitivní, předá vysoká škola studentovi potvrzení o pozitivním výsledku. V případě, že je výsledek testu podle čl. II písm. a), b) nebo c) pozitivní, je student povinen bezodkladně opustit prostory vysoké školy nebo jiného místa, ve kterém probíhá vzdělávání, a prostory ubytovacího zařízení vysoké školy; nelze-li jinak, nemusí opustit ubytovací zařízení. Student je povinen telefonicky nebo jiným obvyklým dálkovým způsobem informovat o pozitivním výsledku testu poskytovatele zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství.

VII.

Student je povinen informovat vysokou školu o tom, že je výsledek testu podle čl. II, čl. III písm. c) nebo konfirmačního testu podle čl. X pozitivní.

VIII.

Vysoká škola v případě pozitivního výsledku testu bezodkladně kontaktuje místně příslušnou krajskou hygienickou stanici nebo Hygienickou stanici hlavního města Prahy a poskytne jí veškerou součinnost.

IX.

Poskytovatel zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství je v případě, že je informován o pozitivním výsledku preventivního antigenního testu podle čl. II písm. a), který si provedla osoba sama nebo jí byl proveden jinou osobou, povinen rozhodnout o provedení konfirmačního vyšetření metodou RT-PCR a vyplnit elektronickou žádanku k tomuto vyšetření.

X.

Všem osobám s pozitivním výsledkem preventivního antigenního testu podle čl. II písm. a) se nařizuje absolvovat konfirmační RT-PCR test na přítomnost viru SARS-CoV-2.

XI.

V případě preventivního testování prováděného testem podle čl. II písm. b) a c) platí mimořádná opatření Ministerstva zdravotnictví k antigennímu testování obyvatel a k nařizování karantény a izolace obdobně.

XII.

Vysoká škola bez zbytečného odkladu v den získání výsledků testů elektronicky nahlásí agregované údaje o provedeném testování u studentů podle čl. I do aplikace COVID forms App. Hlášení obsahuje minimálně kontaktní osobu, typ testu, celkový počet testovaných osob, počet osob s pozitivním výsledkem testu, počet osob s negativním výsledkem testu a počet neprůkazných testů.

XIII.

Pokud je v ubytovacím zařízení vysoké školy ubytován student, kterému není jiným mimořádným opatřením umožněna osobní přítomnost na vzdělávání, nebo student, který se v rámci časového úseku 7 dní neúčastní osobně na vzdělávání, nařizuje se takovému studentovi podrobit se preventivnímu testování v tomto zařízení nebo na vysoké škole; v ostatním platí pravidla uvedená v čl. I až XII.

XIV.

Čl. I až XIII se nevztahují na státní vysoké školy.

XV.

Osobě, která je uchazečem o přijetí ke studiu na vysoké škole (dále jen „uchazeč“), vysoká škola umožní osobní přítomnost na přijímací zkoušce, nejedná-li se o přijímací zkoušku konanou distanční formou, pouze pokud,

- a) nemá příznaky onemocnění COVID-19, a
- b) předloží doklad vydaný poskytovatelem zdravotních služeb o negativním výsledku POC antigenního testu na přítomnost antigenu viru SARS-CoV-2, nebo RT-PCR testu na přítomnost viru SARS-CoV-2, který byl proveden v posledních 7 dnech před konáním přijímací zkoušky, není-li ve čl. XVI stanoveno jinak.

XVI.

Podmínka podle čl. XV písm. b) se považuje za splněnou, pokud uchazeč doloží, že

- a) prodělal laboratorně potvrzené onemocnění COVID-19 a uplynula doba izolace podle platného mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví a od prvního pozitivního POC antigenního testu na přítomnost antigenu viru SARS-CoV-2 nebo RT-PCR testu na přítomnost viru SARS-CoV-2 neuplynulo více než 90 dní, nebo
- b) má vystavený certifikát Ministerstva zdravotnictví ČR o provedeném očkování proti onemocnění COVID-19, pokud od aplikace druhé dávky očkovací látky v případě dvoudávkového schématu podle SPC uplynulo nejméně 14 dní, nebo od aplikace první dávky očkovací látky v případě jednodávkového schématu podle SPC uplynulo nejméně 14 dnů.

XVII.

Vysoká škola kontroluje, zda uchazeč splňuje podmínky podle čl. XV a případně čl. XVI. Pokud uchazeč nesplňuje podmínky podle čl. XV nebo případně čl. XVI, vysoká škola mu účast na přijímací zkoušce neumožní.

XVIII.

V případě, že má uchazeč právo u přijímací zkoušky na přítomnost podporující osoby nebo jiné osoby, musí tato osoba splňovat podmínky podle čl. XV nebo případně čl. XVI, jinak vysoká škola účast takové osoby na přijímací zkoušce neumožní.

XIX.

Toto mimořádné opatření nabývá platnosti dnem 24. dubna 2021.

Odůvodnění:

Výuka na vysokých školách je zásadním způsobem omezena již od března 2020, což v důsledku vede k narušení studia v mnoha případech v celém studijním programu, jde-li např. o dvouleté navazující magisterské studijní programy. Pro udržení relativně standardního průběhu studia již nicméně nastává doba, kdy je nezbytné omezení uvolňovat, aby mohli studenti svá studia řádně ukončit a bylo tak zabráněno destabilizaci systému z důvodů chybějících kvalifikovaných absolventů, kteří budou moci nastoupit k výkonu často společensky velmi žádoucích profesí (zdravotnické, pedagogické).

S ohledem na charakter jednotlivých studijních programů vysokých škol a míru praktické výuky (vč. laboratorní, umělecké, experimentální apod.) je třeba umožnit v co nejkratší době návrat studentů k praktické výuce v prezenční formě v omezených skupinách. Vysoké školy přijaly řadu opatření pro minimalizaci studijní neúspěšnosti a věnují speciální pozornost nejohroženějším skupinám studentů, nicméně neukončení semestru, akademického roku či studia povede k prodlužování studia a přinese s sebou mnoho negativních důsledků s celospolečenským dopadem (např. nedostatek absolventů, zhoršení finanční situace studentů, snížení možnosti přijímat nové studenty).

Vysoké školy dokázaly již na počátku pandemie onemocnění COVID-19 efektivně reagovat na neočekávanou situaci a byly schopny flexibilně řešit problémy v nejrůznějších oblastech. Díky excelentním výsledkům výzkumu a vývoje a aktivnímu zapojení pracovníků i studentů vysokých škol ve zdravotnictví, sociálních službách, výrobě a distribuci ochranných pomůcek a dezinfekčních prostředků byly zásadním způsobem zmírněny dopady pandemie na českou společnost. Vysoké školy vytvářely pro státní správu či zdravotnická zařízení nové informační systémy a softwarové aplikace, díky nimž mohly vybrané instituce efektivně spravovat rozsáhlou evidenci pacientů či odebíraných vzorků. Zástupci vysokých škol jsou rovněž členy krizových štábů a poradních skupin na mezinárodní, národní i regionální úrovni. Vysoké školy tak mají v souvislosti s řešením pandemických rizik rozsáhlé zkušenosti a jsou schopny nastavit funkční systémy minimalizace epidemiologických rizik úpravou provozu vysokých škol ve smyslu rozšíření osobní přítomnosti studentů vysokých škol na výuce a zkouškách.

S ohledem na charakteristiky nemoci COVID-19 a skutečnost, že nemusí být doprovázena viditelnými příznaky, je třeba předcházet šíření viru při kontaktu studentů a akademických či dalších pracovníků vysoké školy. Vhodným nástrojem je pravidelné testování. Taktéž s přihlédnutím ke kritériím proporcionality, je toto mimořádné opatření legitimní, jelikož sice na jedné straně dochází k zásahu do práv osob tím, že je jim nařizováno pravidelné testování, ale na straně druhé existuje všeobecný zájem na ochraně zdraví osob a zájem na snížení přenosu nákazy mezi jednotlivými studenty a pracovníky vysokých škol. Toto mimořádné opatření tedy splňuje požadavek kritéria proporcionality, jelikož cíl mimořádného opatření (ochrana zdraví osob, minimalizace šíření nákazy) převyšuje zásah do práv osob (povinné pravidelné testování), které toto opatření představuje.

Bez prevence šíření nemoci COVID-19 by vysoká škola nemusela být v současné situaci bezpečným prostředím a mohlo by kvůli uvolnění opatření ve školství docházet ke zhoršení celkové epidemiologické situace. Pokud by taková situace nastala, pak by došlo k ohrožení zdraví ostatních studentů, akademických a dalších pracovníků vysoké školy, a také dalších osob, které se s nimi stýkají ve škole i mimo školu.

Aby se tedy předešlo této situaci, umožňuje mimořádné opatření osobní přítomnost v prostorách vysoké školy těm studentům a uchazečům o studium, kteří budou testováni na přítomnost viru SARS-CoV-2 nebo jeho antigenu s negativním výsledkem.

Organizace testování je s ohledem na autonomii a výše popsané zkušenosti vysokých škol ponechána v samostatné kompetenci jednotlivých vysokých škol a mimořádné opatření se omezuje pouze na nejnútnejší rámec. Za nezbytnou podmínku pro organizaci testování je považováno vytvoření organizačních opatření, která zajistí hladký a efektivní průběh testování na vysokých školách tak, aby byla zajištěna bezpečnost a zdraví nejen studentů, ale i akademických a dalších pracovníků vysokých škol. Tato organizační opatření připraví každá vysoká škola individualizovaně na základě znalostí potřeb svého provozu a aktuálních potřeb. Ubytovací zařízení bude v souladu s mimořádným opatřením stanovujícím provoz vysokých škol v provozu pro studenty, kterým je umožněna prezenční výuka na vysoké škole. Současně je třeba dodržovat přísná hygienická opatření a je třeba provádět testování ubytovaných osob.

Rámeč, který je aktuálně tímto mimořádným opatřením nastaven, stanoví možnost prezenční účasti osobám, které nevykazují příznaky onemocnění COVID-19 a současně podstoupí test na přítomnost viru nebo antigenu viru SARS-CoV-2, které vysoká škola pro své studenty zajistí. Z povinnosti podstoupit test je stanovena výjimka pro individuální konzultace, individuální výuku a další individuální činnosti.

Vysoké školy zajistí svým studentům splnění podmínky testování. S ohledem na samostatnost a proaktivitu vysokých škol zejména ve výzkumu a vývoji není vhodné vymezovat konkrétní typy testovacích prostředků a ponechává se širší okruh, z něhož mohou vysoké školy vybírat, například využít také testy, které samy vyvinuly – samozřejmě při splnění přísných protiepidemických a hygienických opatření a příslušných schválení. Dále se stanovují výjimky z povinnosti podstoupení testu, které vycházejí z objektivních prokazatelných skutečností. Těmi jsou laboratorně prokázané prodělání onemocnění COVID-19, kompletní očkování v souladu s SPC a doložený negativní výsledek testu provedený poskytovatelem zdravotních služeb ne starší než 48 hodin.

Vysoké školy mají povinnost předem informovat dotčené osoby o povinnosti testování a o podrobnostech jeho organizace. Testování bude prováděno s frekvencí jedenkrát za 7 dní. V případě pozitivního výsledku testu jsou stanoveny příslušné postupy, jak pro studenty, tak pro vysoké školy. Student je povinen podstoupit tzv. konfirmační test a vysoké škole je stanovena informační povinnost ve vztahu k místně příslušné krajské hygienické stanici nebo Hygienické stanici hlavního města Prahy a také do aplikace COVID forms app, která slouží k evidenci organizovaného testování. Ustanovení uvádí minimální výčet údajů, které je třeba do aplikace zasílat.

Vzhledem ke specifickému postavení státních vysokých škol se toto mimořádné opatření na státní vysoké školy nevztahuje. V souladu s § 95 odst. 1 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), je Univerzita obrany součástí organizační složky státu Ministerstva obrany a Policejní akademie ČR organizační složkou státu Ministerstva vnitra. Studenti těchto vysokých škol jsou také v jiném postavení než studenti vysokých škol veřejných a soukromých, jsou většinou ve služebním poměru. Testování u nich tedy již probíhá podle jiných mimořádných opatření. Organizační záležitosti, a to včetně opatření v boji s epidemií na státních vysokých školách, si organizují příslušná ministerstva (v souladu s § 95 zákona o vysokých školách).

Pro účely plánovaných přijímacích řízení, u kterých je nezbytná osobní účast uchazeče o studium na vysoké školy, se stanoví povinnost prokázání negativního výsledku testu provedeného poskytovatelem zdravotních služeb. Obdobně jako v případě studentů je možné využít výjimek v případě prodělaného onemocnění COVID-19 a absolvovaného kompletního očkování dle SPC dané očkovací látky. Tyto skutečnosti je třeba náležitým způsobem doložit.

Platnost mimořádného opatření je stanovena k 24. dubnu 2021.

prof. MUDr. Petr Arenberger, DrSc., MBA, v. r.
ministr zdravotnictví